

Samme grenser for kunnskap? – Menn og kvinners erfaringer med skogbruket

Har kvinner og menn i skognæringa de samme erfaringer og utfordringer? Eller er det spesielle forhold som bare kvinner eller bare menn står overfor. Jenter i Skogbruket (JiS) har i samarbeid med KUN, undersøkt disse spørsmålene.

Foto: Jenter i Skogbruket (JiS)

Resultatene viser at svaret er både ja og nei: mennene har de samme utfordringene som kvinnene i noen sammenhenger, men ikke i alle. En felles utfordring er i de skogansattes møte med skogeiere. Både mennene og kvinnene med akademisk utdanning så på forholdet til skogeier som en pedagogisk utfordring. De hadde lært seg å holde munn når de var uenige med skogeiere innenfor skogeierens kunnskapsfelt. Det er selvfølgelig skogeierens skog, og det må man forholde seg til.

Kunnskap blir oppfattet på forskjellige måter, og kvinner har en forståelse med en tydeligere deling mellom praktisk og teoretisk kunnskap enn mennene. Det kan hende kvinnene refererer til noen grenser for kvinner i et tradisjonelt mannsdominert yrke, som ikke mennene blir konfrontert med. Det er det tydelig at kvinner må gå noen ekstra runder for å bygge ned fordommer om kvinner og skogbruk, men samtidig viser skogeierne seg villige til å rokke på sine fordommer.

Både kvinner og menn skryter av den gode kulturen og de gode kameratene i skogbruket. Det er jo flott hvis det er slik. En kan også stille spørsmål om dette skrytet er et uttrykk for at kulturen er utrolig bra, eller om det er en boble av grums som forsøkes å temmes? Hvis vi skal tro våre informanter på ordet så er kulturen og de fantastiske kollegaene det som gjør "tiltrekningen til skogbruket" og "kjærligheten til skogen" sterkere.

En annen del av undersøkelsene viste en økende aksept av mannen som far, men ikke for kvinnen som mor. Det var akseptert for menn å dra på jakt i uker av gangen og være utilgjengelig for skogeierne. Samtidig ble fravær på grunn av barn nevnt som et av de elementene som kunne gjøre det vanskelig for kvinner å være ansatt innen skogbruk. Problemer med å hente i barnehagen og samtidig være ute på befarings ble entydig knyttet til kvinner imens det ble sett som uproblematisk for menn.

Forklaringen på dette kan være at eksempelet om mannen som skulle hente i barnehagen var en spesifikk person, og det gikk fint, mens kvinnen var et hypotetisk eksempel. Dette trenger derfor ikke å handle om annet enn å "gjøre først, holdningsendring etterpå".

Kvinner og menn har de samme utfordringene i årene som kommer. Begge vil være sammen med barna og begge vil jobbe. Skogbruket må ta innover seg "det moderne mennesket", som ble beskrevet som den likestilte mannen (og kvinnen?) som hadde både barn, interesser, hobbyer og jobb utenfor skogbruket.

Midlene til undersøkelsen kommer fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufetat) og Landbruks- og matdepartementet (LMD). Undersøkelsen er gjort i samarbeid med forsker, Marianne Fostervold, fra KUN Senter for kunnskap og likestilling og er basert på dybdeintervju av menn i næringa samt to andelseierlagstyrer.